

Stvaramo novi kvalitet života!

We create new quality of life!

Investirajte u **Laktaše**
Invest in **Laktasi**

Milovan Topolović
Načelnik opštine Laktaši /
Mayor of Laktaši Municipality

„Poslednjih dvadesetak godina opština Laktaši je stekla imidž sredine u kojoj postoji pozitivna poslovna klima, tj. sredine u kojoj se iskazuje razumjevanje za poslovne aktivnosti. U narednim godinama, nastavićemo taj trend privrednog i društvenog razvoja uz nastojanje da naša opština postane i ostane mjesto gdje ostvarujemo svoje snove.“

“In the last twenty years, the municipality achieved the image of the area with positive business climate, that is, the area with understanding for business activities. In the coming years, we will continue the trend of economic and social development with the aim that our municipality becomes and remains the place where we achieve our dreams.”

Sadržaj / Content

Opšti podaci / General information.....	3
Lokacija i saobraćajna mreža	4
Location and Traffic connections.....	5
Ljudski resursi / Human recourses	6
Privreda / Economy	7
Investicije	8
Investment	9
Povoljnosti za investicije	10
Advantages for investment	11
Poljoprivreda	12
Agriculture	13
Kultura i sport / Kulture and Sports	14
Turizam / Tourism	15

Geografski položaj i klima

- Jugoistočna Evropa
- Sjeverozapadni dio Republike Srpske
- Sjeverna geografska širina: 44°46' - 44°59'
- Istočna geografska dužina: 17°10' - 17°29'
- Vremenska zona: GMT+1
- Umjereno kontinentalna klima sa izražena četiri godišnja doba

Teritorija i stanovništvo

- 388 km² površina
- 40.527 stanovnika (procjena za 2009. godinu)
- 104 st/km² gustina naseljenosti
- 18 % stopa nezaposlenosti

Preduzetničko središte RS i BiH

- Razvijena preduzetnička infrastruktura
- Veliki broj malih i srednjih preduzeća u svim privrednim oblastima
- Poljoprivredna proizvodnja
- Banjski turizam

Investicije

- 180 miliona eura direktnih stranih i domaćih investicija
- 28 zemalja ima registrovan kapital u opštini Laktaši

Geographical location and climate

- Southeast Europe
- Northwest part of the Republic of Srpska
- North latitude: 44°46' - 44°59'
- East longitude: 17°10' - 17°29'
- Time Zone: GMT +1
- A moderate continental climate with marked seasons

Territory and Population

- Municipality area 388 km²
- Population of 40.527 people (estimate for 2009)
- Population density 104 per km²
- 18% unemployment rate

Entrepreneur Centre of RS and B&H

- Developed entrepreneurial infrastructure
- A large number of small and medium enterprises in all economic areas
- Agricultural production
- Spa tourism

Investments

- 180 million euros of direct foreign and domestic investment
- 28 countries have registered capital of the Laktaši municipality

Opština Laktaši ima solidnu saobraćajnu mrežu. Svi magistralni, regionalni i lokalni putevi, asfaltirani su cijelom svojom dužinom.

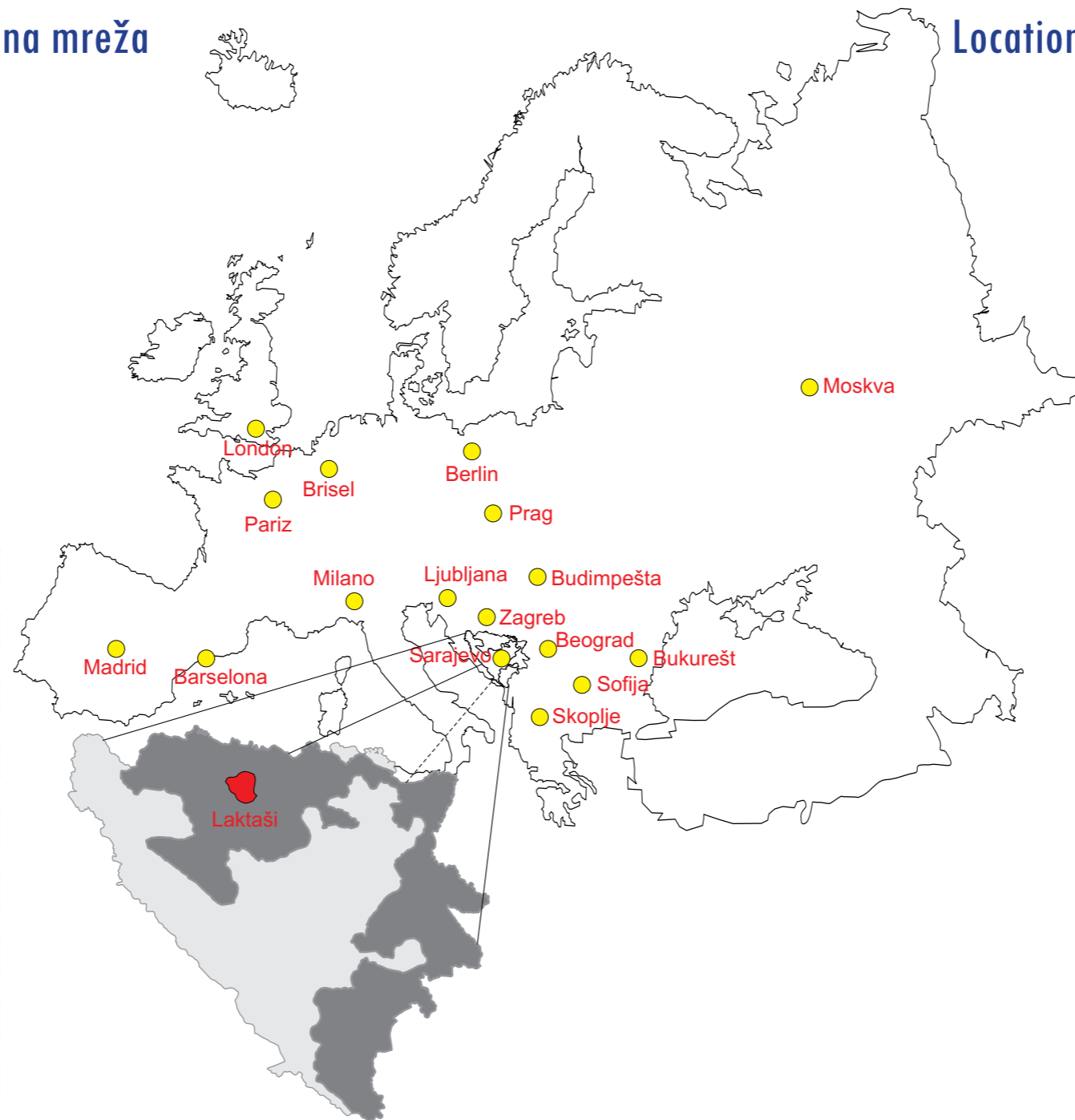
Od administrativnog centra Srpske, grada Banjaluke, Laktaši su udaljeni 20 kilometara, koliko i od graničnog prelaza sa Republikom Hrvatskom.

U toku je izgradnja auto-puta Banja Luka – Gradiška i auto-puta Banja Luka - Doboj koji će omogućiti priključenje na postojeće auto-puteve u okruženju.

Međunarodni aerodrom u Mahovljanima veza je kako opštine Laktaši tako i šireg regiona sa Evropom i Svijetom.

Udaljenost nekih evropskih gradova od Laktaša

Beograd	306 km
Sarajevo	250 km
Zagreb	160 km
Ljubljana	300 km
Skopje	725 km
Madrid	2345 km
Barcelona	1745 km
London	1800 km
Berlin	1244 km
Budimpešta	400 km
Milano	780 km
Brisel	1450 km
Sofia	690 km
Bukurešt	920 km
Moskva	2460 km
Pariz	1567 km
Prag	820 km

Udaljenost nekih evropskih gradova od Laktaša

Belgrade	306 km
Sarajevo	250 km
Zagreb	160 km
Ljubljana	300 km
Skopje	725 km
Madrid	2345 km
Barcelona	1745 km
London	1800 km
Berlin	1244 km
Budapest	400 km
Milan	780 km
Brussels	1450 km
Sofia	690 km
Bucharest	920 km
Moscow	2460 km
Paris	1567 km
Prague	820 km

Laktasi municipality has a solid traffic connection. All main, regional and local roads are paved along its entire length.

From the administrative center of Srpska, the city of Banja Luka, Laktasi are 20 kilometers away, as far as the border crossing with Croatia.

The construction of the highway Banja Luka - Gradiska and highway Banja Luka - Doboj, which will allow connection to the existing highways in the region, are in progress.

International airport in Mahovljani is connection as for Laktasi and for the wider region with Europe and the world.

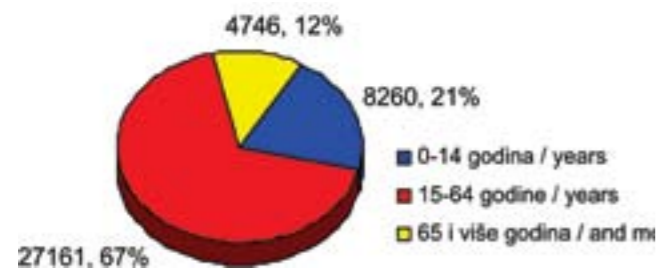
Obrazovanje

Predškolskim obrazovanjem i brigom o najmlađima staraju se dva dječija obdaništa u Laktašima i Trnu.

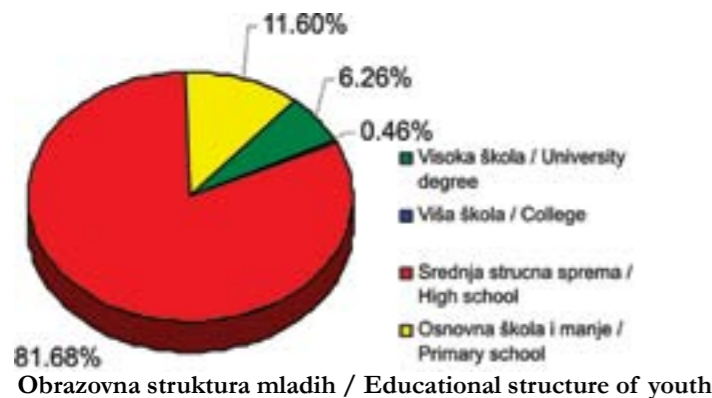
Pokrivenost djece predškolskim obrazovanjem na području opštine je 19%.

Na području opštine postoje četiri centralne i pet područnih osnovnih škola, koje trenutno pohađa 3.566 učenika.

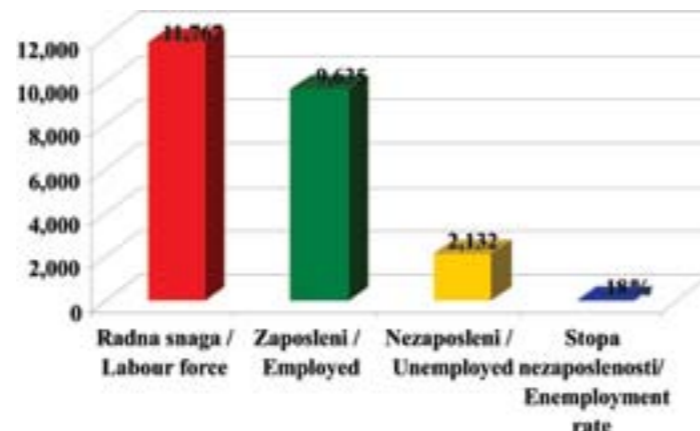
Srednjoškolsko i visoko obrazovanje mladi stiču u srednjim školama i fakultetima u Banjaluci.

Starosna struktura stanovništva / Age structure of population

Obrazovna struktura mladih / Educational structure of youth

Radni potencijal / Labor force

Education

Preschool education of the youngest in our municipality is in charge of two children nurseries in Laktaši and Trn.

Coverage of children in preschool education in the municipality is 19%.

In the municipality, there are four central and five area elementary schools, which currently enrolled 3.566 students.

Secondary and higher education youth gain in high schools and universities in Banja Luka.

► U drugoj polovini osamdesetih godina sada već prošlog XX vijeka stvoren je poslovni ambijent koji je stimulisao razvoj privatnog preduzetništva. Od tada neprestano raste broj preduzeća i radnji, broj zaposlenih, ukupan prihod i dobit.

► Najrazvijenije privredne grane su trgo vina na koju otpada 45 odsto svih preduzeća, prerađivačka industrija, prehrambena, metalna i drvo-prerađivačka (23% od ukupnog broja preduzeća) i građevinarstvo.

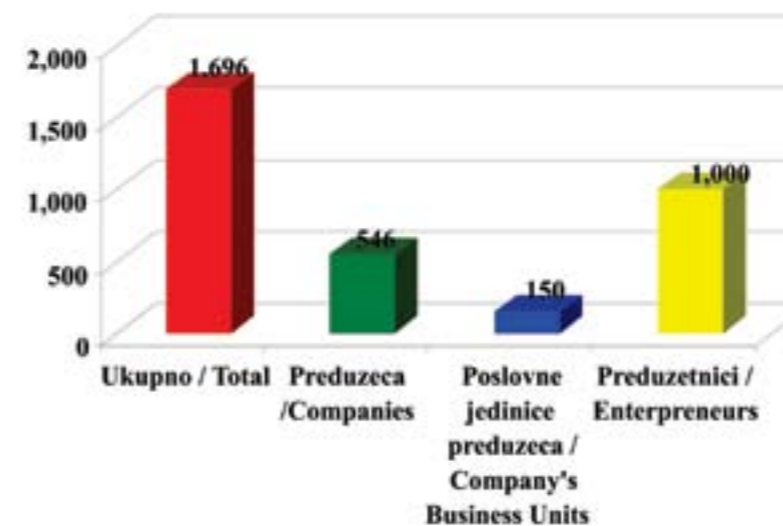
► U izvozu Republike Srpske, proizvodi iz Laktaša učestvuju sa 3-5%.

Danas je privredni razvoj opštine baziran na:

- Aktivnostima malih i srednjih preduzeća
- Poljoprivrednoj proizvodnji
- Uslugama u banjском turizmu.

Today, the economic development of the municipality is based on:

- The activities of small and medium enterprises
- Agricultural production
- Services in spa tourism.

Broj privrednih subjekata / Number of economic subjects

► In the late eighties of the just past 20th century, we created a business environment that stimulated the development of private entrepreneurship. Since then, number of companies and shops, the number of employees, total revenue and profit are continually growing.

► The most developed industries are trade (45% of all enterprises), manufacturing, food processing, metal and wood - processing (23% of the total number of companies) and construction.

► In the Republic of Srpska products from Laktaši account for 3-5% of total export.

Na području opštine postoji nekoliko industrijskih i poslovnih zona, a u planu je još nekoliko.

Zone koje postoje su:

1. Industrijska zona Laktaši (metalo-prerađivačka industrija)
2. Poslovna zona Trn (skladišno – trgovačka poslovna zona)
3. Industrijska zona uz magistralni put M-16-1, Klasnice – Prnjavor (drvena, betonska i tekstilna industrija).

U toku je izgradnja i popunjavanje sledećih zona:

1. Industrijska zona Aleksandrovac
2. Industrijska zona Krnete

Industrijska zona Krnete površine 27ha, smještena je u neposrednoj blizini aerodroma, uz petlju auto puta Banjaluka – Gradiška.

U ovoj zoni započeti su radovi na izgradnju fabrike grejnih tijela indijskog investitora „Hema Engineering Industries“.

Industrijska zona Aleksandrovac površine od oko 44ha je industrijsko – skladišna zona. Nalazi se pored magistralnog puta Banjaluka – Gradiška.

Investitori koji su, putem licitacija, kupili zemljište u zoni i izgradili proizvodne objekte su: fabrika kroasana i vafl proizvoda, „Sima“ d.o.o. Aleksandrovac i „Mljekara“ a.d. Banja Luka.

Ostali investitori, njih sedam, su u fazi pripremnih radova i uskoro kreću sa gradnjom pogona.

There are several industrial and business zones at the area of the municipality and few more are planned.

The existing zones are:

1. Laktasi industrial zone (metal manufacturing industry)
2. Trn business zone (storage - trading business zone)
3. Industrial zone next to road M-16-1, Klasnice-Prnjavor (timber and wood industry, concrete and textile industry)

Construction and fulfilment of the following zones are in progress at the moment:

1. Aleksandrovac industrial zone
2. Krnete industrial zone

Krnete industrial zone, with the area of 27ha, situated next to the airport and next to Banjaluka-Gradiška highway.

The construction of the factory of heating elements of Indian investor called “Hema Engineering Industries” has started.

Aleksandrovac industrial zone, with the area of 44ha, is industrial-storage zone. It is situated next to Banjaluka-Gradiška highway.

Investors who purchased the land within the zone by tender and built their production facilities are factory of croissants and waffle products “Sima” ltd Aleksandrovac and dairy-plant “Mljekara” ad Banja Luka.

The other seven investors are at the stage of preliminary works and they will start construction of their production facilities very soon.

Opština Laktaši kroz izdvajanje značajnih sredstva iz budžeta za kapitalne investicije (u novom mileniju preko 40 miliona EUR) iz dana u dan poboljšava uslove za život stanovništva i razvoj privrede.

Prva opština u Republici Srpskoj i druga u BiH koja je zadovoljila međunarodne standarde ISO 9001:2008 za upravljanje kvalitetom javnih usluga u lokalnoj upravi.

Investitorima se pružaju brojne povoljnosti pri investiranju i dobijanju svih potrebnih dozvola i dokumenata, što u mnogome olakšava ulaganje i početak uspješnog poslovanja.

Tu su i finansijske povoljnosti u vidu smanjenja opštinskih naknada za izgradnju proizvodnih i poljoprivrednih objekata i mogućnost plaćanja obaveza u ratama.

Najveći ino-ulagači su Austrija, Holandija, Slovenija i Srbija.

Velike svjetske i regionalne kompanija na području opštine

- ▶ PepsiCo Investments (Europe) I.B.
- ▶ British American Tobacco
- ▶ Perutnina Ptuj
- ▶ Iskra AE
- ▶ Kolektor Group
- ▶ Delta Holding
- ▶ Mercator
- ▶ Danube Foods Group B.V. i dr.

Povoljnosti za ulagače u RS

- ▶ Sporazum CEFTA - potpisan 19. decembra 2006. godine
- ▶ Nema carinskih dažbina za :
  - 100 % industrijskih proizvoda domaćeg porijekla
  - poljoprivredno-prehrambene proizvode
- ▶ Slobodan transfer dobiti u inostranstvo
- ▶ Investitori slobodno stiču i raspoložu pokretnom i nepokretnom svojinom

- ▶ Oslobođeni su plaćanja carina na opremu koja je ulog stranog lica

Poreski i carinski sistem

- ▶ Poreski sistem funkcioniše u skladu sa EU standardima oporezivanja dohodaka i dobiti
- ▶ Zakonom o carinskoj tarifi BiH u potpunosti je usklađena sa carinskom tarifom EU i nomenklaturom harmonizovanog sistema. Raspon stopa je 0-15 %.
- ▶ Asucuda – carinski informacioni sistem
- ▶ BiH je potpisala sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa velikim brojem zemalja

Porez na dodatnu vrijednost / Value added tax	17%
Porez na izvoz dobara iz BiH / Tax on export of goods from BiH	0 %
Porez na dobit / Income tax	10%
Porez na dohodak / Revenue	8%
Doprinosi / Contributions	30,6 % <small>od iznosa bruto plate / of the gross salary</small>

Municipality of Laktaši through the allocation of significant funds from the budget for capital investments (in the new millennium, over 40 million euros) each day improves living conditions for its citizens and the economy.

The first municipality in the Republic of Srpska and second in BiH meets international standards ISO 9001:2008 for quality management of public services in local government.

Investors are provided with numerous advantages while investing and obtaining all necessary permits and documents, which greatly facilitates investment and start of successful business.

There are also financial benefits in the form of reduction in municipal fees for construction of production and agricultural facilities and ability to pay obligations in instalments.

The largest foreign investors are from Austria, Belgium, Slovenia and Serbia.

Large global and regional companies in the municipality

- ▶ PepsiCo Investments (Europe) I.B.
- ▶ British American Tobacco
- ▶ Perutnina Ptuj
- ▶ Iskra AE
- ▶ Kolektor Group
- ▶ Delta Holding
- ▶ Mercator
- ▶ Danube Foods Group B.V., etc.

Benefits for investors

- ▶ CEFTA agreement - signed on 19th of December 2006
- ▶ No customs duties for:
  - 100% of the industrial products of domestic origin
  - agro-food products
- ▶ Free transfer of profits abroad

- ▶ Investors are free to acquire and dispose of movable and immovable property
- ▶ Investors are exempt from payment of customs duties on equipment that is foreign investment

Tax and Customs system

- ▶ The tax system operates in accordance with EU standards in taxation of income and profit
- ▶ BiH has signed agreements on avoiding double taxation with many countries
- ▶ Law on Customs Tariff is fully in accordance with EU Customs Tariff and the nomenclature of the Harmonized System. Range rate is 0-15%
- ▶ Asucuda - customs information system

Poljoprivredno zemljište u opštini prostire se na preko 25 hiljada hektara. Od toga oko 88 odsto otpada na oranice, dok ostatak čine voćnjaci i livade. Neznatna je površina pod vinogradima sa oko 100.000 čokota vinove loze.

Kada se, uz to, imaju u vidu povoljna klima, tradicija i činjenica da su dve trećine domaćinstava u opštini poljoprivredna, razvoj poljoprivrede je i za budućnost jedan od najbitnijih prioriteta.

Najrazvijenije poljoprivredne grane:

- Stočarstvo (proizvodnja mlijeka, svinjogojstvo)
- Povrtlarstvo (krompir, luk, kupus)
- Ratarstvo (kukuruz, pšenica, ječam)
- Voćarstvo (kruška, jabuka, jagoda)
- Vinogradarstvo

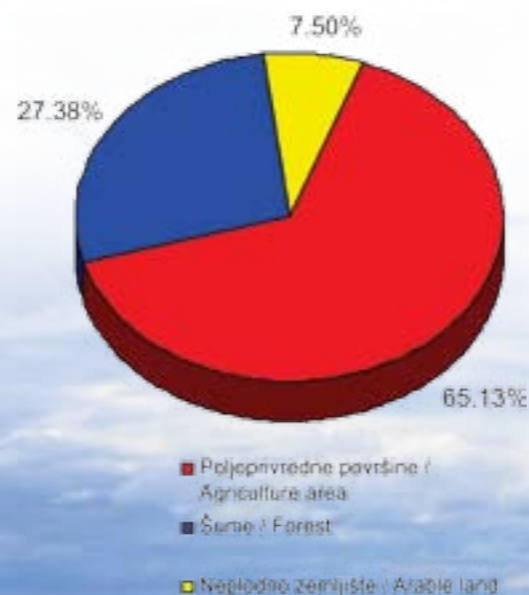
U proteklom periodu dostigli smo visok nivo primarne poljoprivredne proizvodnje.

Konceptom sveobuhvatnog razvoja opštine Laktaši želimo u narednom periodu stvoriti uslove za nove investicije u oblasti prehrambene industrije koji bi proizvode od primarnih poljoprivrednih proizvođača otkupljivali i prerađivali čime bismo postigli veći stepen finalizacije i obezbijedili plasman za proizvode primarnih poljoprivrednih proizvođača.

Poljoprivredne manifestacije:

- Dani jagode
- Dan degustacije vina
- Dan polja kukuruza
- Dan polja strnih žita

Prvi vinogradi koji su zasađeni u BiH bili su na teritoriji opštine Laktaši u Mahovljanima. Naša namjera je da tu tradiciju proizvodnje vina na području opštine obnovimo.

Agricultural land in the municipality covers over 25.000 hectares. Out of that, around 88 percent are tilled areas, while the rest are orchards and meadows. The areas under vineyards are negligible with around 100.000 of grapevine.

When, in addition to the above, one bears in mind the favourable climate, tradition, and the fact that two thirds of the households in the municipality are agricultural ones, the development of agriculture is one of the most important priorities even for the future.

The most developed agricultural sectors:

- Livestock (milk production, pig)
- Vegetable growing (potatoes, onions, cabbage, ...)
- Farming (corn, wheat, barley)
- Fruit growing (pear, apple, strawberry)
- Viniculture

In the past we have reached a high level of primary agricultural production.

With the concept of comprehensive development of Laktasi municipality our goal for the future is to create conditions for new investments in the food industries, which

would purchase products from primary producers and processed than. Thereby we will achieve a higher degree of finalization and provide distribution for the products of primary agricultural producers.

Agricultural events:

- Strawberry Days
- Day wine tasting
- Corn Field Day
- Cereal Field Day

The first vineyards that are planted in BiH were in Laktasi municipality Laktasi, in Mahovljani. Our intention is to renew this tradition of wine production in the country.

Kultura i Sport

Bogat kulturni život opštine Laktaši ogleda se u realizaciji i organizovanju različitih kulturnih manifestacija i programa.

Obilježavanje značajnih datuma i realizacija zajedničkih programa, kao što su: galerijske postavke, pozorišne predstave, koncerti i druge kulturne aktivnosti, realizuju se u okviru aktivnost javnih ustanova i udruženja iz oblasti kulture na području opštine.

Na području opštine Laktaši aktivno djeluju 30 sportskih klubova, a posebno zapažene rezultate, sportisti laktaške opštine, postižu u borbilačkim vještinama, košarci, fudbalu i kuglanju.

Odnedavno je, pored brojnih sportskih objekata, na raspolaganju i multifunkcionalna, savremeno opremljena i moderna sportska dvorana u Laktašima.

Kulture and Sports

The rich cultural life of Laktasi municipality is reflected in the implementation and organizing various cultural events and programs.

Marking of important dates and implementing joint programs, such as a gallery setting, theatre performances, concerts and other cultural activities, are realized with activity of public institutions and associations in the field of culture in the municipality.

In Laktasi municipality there are 30 active sport clubs. Particularly important results, municipality's athletes are achieving in the martial arts, basketball, football and bowling.

Recently, in addition to numerous sports facilities, there is multi-functional, modern equipment and modern sports hall available in Laktasi.

Turizam

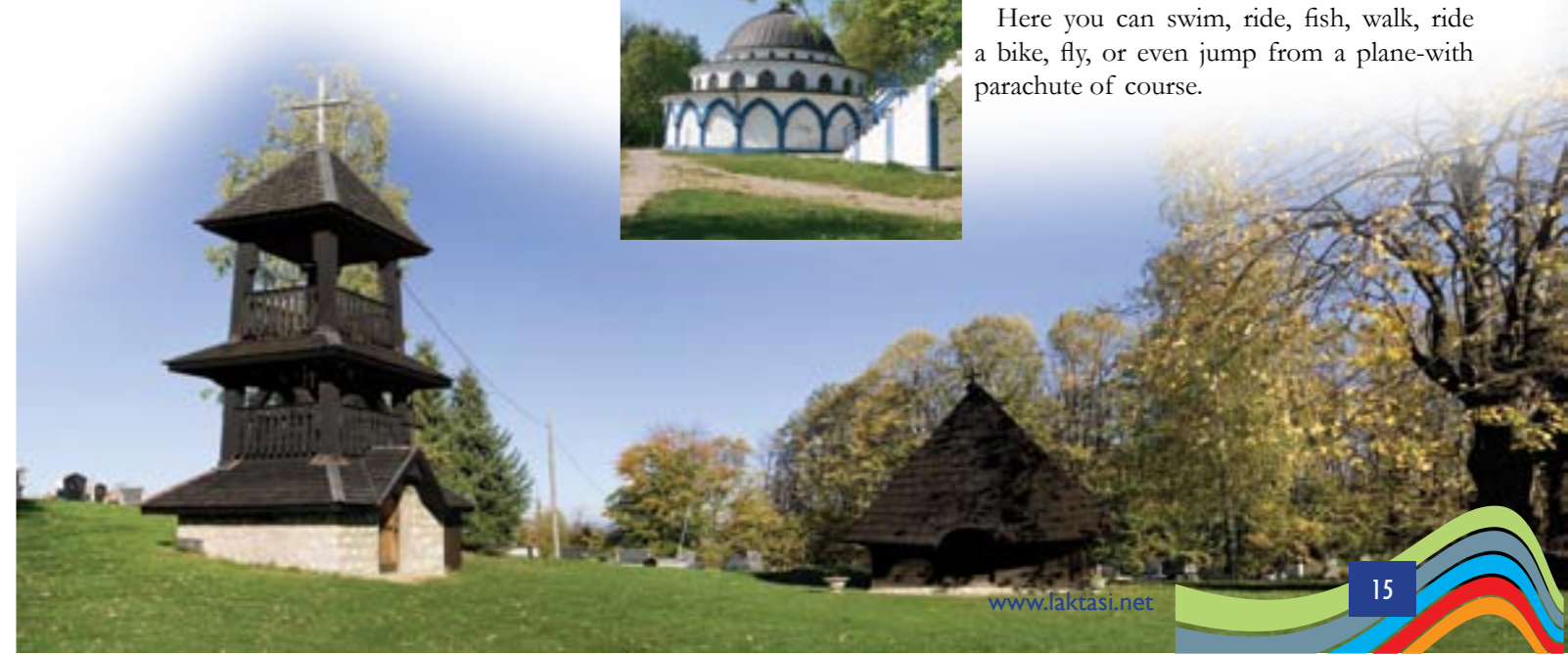
Banje Laktaši i Slatina sa termomineralnom vodom posjeduju višedecenijsku turističku tradiciju u liječenju reumatskih oboljenja, bolesti srca, očiju, krvotoka i dr.

Hoteli u njihovom okruženju, sa bazenima, ljekovitim kupkama i svim potrebnim sadržajima za liječenje, pružaju kompletne usluge u zdravstveno-rekreativnom turizmu.

Od brojnih arheoloških nalazišta, koje je burna istorija opštine ostavila u kulturno-istorijsko nasljeđe, vrijedno je pogledati ostatke nekropola stećaka na lokalitetu „Osoje“ i „Crkvu brvnaru“ iz XVIII vijeka kod Slatine, kao i ostatke nekadašnjih rimskih termi na lokalitetu „Zidine“ u Laktašima.

Na području opštine postoje brojna mjesta za odmor, šetnju i druge oblike rekreacije.

Ovdje možete plivati, jahati, pecati, pješačiti, voziti bicikl, letjeti, ili čak skočiti iz aviona - padobranom naravno.

Tourism

Laktasi and Slatina spas with thermo - mineral water have a few decades long tourist tradition of treatment of rheumatism, heart diseases, diseases of eyes, bloodstream, etc.

Hotels in their surroundings with swimming pools, medicinal baths and all necessary facilities for healing, provide full services of health - recreational tourism.

Of the many archaeological sites, which the turbulent history of the municipality left in cultural and historical heritage, it is worth to look at the remains of cemeteries tombstones at the site "Osoje", "Old church lodge" from 18th century next to Slatina and the remains of Roman baths at the "Walls" in Laktasi.

In the municipality, there are numerous places for relaxation, walking and other forms of recreation.

Here you can swim, ride, fish, walk, ride a bike, fly, or even jump from a plane-with parachute of course.

www.laktasi.net